

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **B. D.** ,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej

3 października 2024 r.

wniosku adw. P. H. - obrońcę z urzędu skazanego

B. D.

o uzupełnienie wyroku Sądu Najwyższego z 15 lutego 2024 r. w przedmiocie

kosztów obrony oskarżonego w postępowaniu kasacyjnym świadczonej z urzędu,

w zakresie VAT

p o s t a n o w i ł

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

W niniejszej sprawie, Sąd Najwyższy wyrokiem z 15 lutego 2024 r., sygn. akt II KK 37/23, na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania oraz zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. H. - Kancelaria Adwokacka w W. 2.400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji oraz obronę oskarżonego świadczoną z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Pismem z 16 września 2024 r. ustanowiony z urzędu obrońca skazanego B. D. wniósł o uzupełnienie zasądzzonego na jego rzecz wynagrodzenia w kwocie

2400 zł za sporządzenie i wniesienie kasacji oraz obronę oskarżonego świadczoną z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w pkt 2 wyroku Sądu Najwyższego z 15 lutego 2024 r. w sprawie o sygn. akt II KK 37/23 o stawkę 23% VAT, ponieważ dla zrealizowania wystawionej przez wnioskodawcę faktury opiewającej na kwotę 2400 zł + 23% VAT „niezbędny jest w tym zakresie jednoznaczny zapis w w/w wyroku, którego obecnie nie ma.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 626 § 2 k.p.k., jeżeli w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie nie zamieszczono rozstrzygnięcia o kosztach, jak również gdy zachodzi konieczność dodatkowego ustalenia ich wysokości lub rozstrzygnięcia o kosztach postępowania wykonawczego, orzeczenie w tym przedmiocie wydaje odpowiednio sąd pierwszej instancji, sąd odwoławczy, a w zakresie dodatkowego ustalenia wysokości kosztów także referendarz sądowy właściwego sądu.

Sąd Najwyższy, zawierając w wyroku z 15 lutego 2024 r. rozstrzygnięcie o kosztach obrony świadczonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, dokonał rozproszonej kontroli konstytucyjności § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. W wyniku tej kontroli uznał, że przepis ten naruszał zasadę równości, o której mowa w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, różnicując w sposób nieusprawiedliwiony sytuację obrońcy z wyboru oraz obrońcy z urzędu. Stwierdzenie przez sąd niekonstytucyjności przepisów, na podstawie których należało orzec o kosztach pomocy prawnej świadczonej przez adwokata z urzędu, obligowało do odstąpienia od ich stosowania i umożliwiało uwzględnienie stawek należnych adwokatowi działającemu z wyboru (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2023 r., sygn. akt I KZP 5/23).

W konsekwencji, wobec uznania powyższego przepisu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości za niezgodny z Konstytucją, rozstrzygnięcie w sprawie zostało oparte o przepisy § 11 ust. 2 pkt 6 oraz § 11 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za

czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r., poz. 1964), gdzie stawka minimalna za sporządzenie i wniesienie kasacji wynosiła 1200 zł, a za obronę oskarżonego świadczoną z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym – 1200 zł, w sumie 2400 zł. Zastosowanie tych, korzystniejszych dla obrońcy z urzędu, przepisów nie pozwalało na powiększenie tak określonej kwoty o VAT, w tym celu, bowiem należałoby powrócić do stosowania przepisów uznanych za niekonstytucyjne, gdyż tam tylko rzeczony obowiązek był uregulowany.

Poza tym zasądzenie kosztów w takiej wysokości stawiałoby obrońcę z urzędu w korzystniejszej sytuacji niż ta, w której znalazłby się obrońca z wyboru. Stąd zasądzona kwota odpowiada obowiązującym w momencie orzekania przepisom oraz uwzględnia konstytucyjną zasadę równości.

[J.J.]

[ms]